Dinsdag 17 September 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4912

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.
Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conscientiessteeg 27
Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad: tel. 38.

Duitse kiezers verwerpen het communisme; alleen in de Russische zone wint de communistische Sed-Partij

Rechts en links oneens met Wallace's rede; Truman handhaaft Byrnes' buitenlandse politiek

Italiaanse R.P. dreigt met cabinetscrisis

DE PROVINCIALE VERKIEZINGEN IN DUITSLAND.

De onvolledige uitslagen van de gemeente- en plattelandsverkiezingen welke Zondag in Duitsland gehouden werden, geven te kennen, dat de Christelijke Socialisten wonnen in de Franse zone, de Onafhankelijken een voorsprong hebben in de Britse zone en de (onder communistische overheersing staande) Socialistische Eenheidspartij ver boven alle andere staat in de provincies Brandenburg en Mecklenburg welke in de Russische zone liggen.

In het overheersend katholieke Franse gebied kwamen de Communisten geheel achteraan. Daarentegen hadden de Christelijke Socialisten, die te vergelijken zijn met de Christelijke Democratische Unie in de Britse en Noordamerikaanse zones, de leiding. Vanwege de aard der plaatselijke verkiezingen haalden de Onafhankelijken ook een belangrijk aantal stemmen.

In Mecklenburg kreeg de Socialistische Eenheidspartij 601.100 stemmen of 68% van het totaal. De Christelijke Democratische Unie haalde 153.130 en de Liberale Democratische Partij 96.474. 84.481 Stemmen in Mecklenburg werden ongeldig verklaard. De Christelijke Democraten gaven een verklaring uit waarin zij zeiden, dat zij slechts 51% van de kiezers in Mecklenburg en 58% in Brandenburg konden bereiken en „de uitslag in dit licht dient te worden bezien". Voorts werd gezegd, dat de twee oppositie-partijen tegen de door de Communisten gesteunde lijst slechts in ongeveer één-derde der gemeenten candidaten mochten stellen (Berlijn, (AP) 16.).

Verwerpen het communisme.

De Duitse kiezers in de Noordamerikaanse, Britse en Franse bezettingszones hebben het communisme als leidend beginsel verworpen. Dit werd duidelijk toen de resultaten van de verkiezingen uit alle vier zones bekend werden. Zoals in de Noordamerikaanse zone vroeger, hebben Zondag de niet-communistische partijen in de Franse en Britse zones een overweldigende meerderheid behaald. De nog niet geheel volledige uitslagen doen zien hoe in de gemeentelijke en landelijke districten de Christen-Democraten in de Franse zone het wonnen; de gematigde links-sociaal-democraten in de Britse zone behaalden een voorsprong op de Onafhankelijken, terwijl de SED (Sozialistische Einheits partei Deutschlands) het won in de Russische zone, met name in de provincies Brandenburg, Mecklenburg.

Bij de Onafhankelijken in de Britse zone zit ook een minderheid aan Deense ontevreden, die aansluiting bij Sleeswijk-Holstein wensen bij Denemarken, terwijl zwijgende communisten zich hier eveneens bij geschaard hebben (Berlijn, (AP) 16.9).

WORDEN NAZIES COMMUNISTEN?

In de „Sunday Times" beweert het oud-Lagerhuis Sandys in reisbrieven over Duitsand, dat vele nazies in de Russische zone kans krijgen zich bij de communistische partij te doen inschrijven en zo de zuivering te ontlopen.

PROVINCIALE VERKIEZINGEN IN ZWEDEN.

Liberalen winnen.

Volledige doch niet-officiële uitslagen van de Zweedse provinciale verkiezingen tonen aan, dat de Liberale Volkspartij — tegenstandster van socialisatie — winsten geboekt heeft. Dit is echter niet beslissend, aangezien de Socialisten de beheersing over de nationale regering behielden. De Volkspartij won 71 nieuw zetels in de 25 provinciale raden bij de Zondag gehouden verkiezingen.

De Sociale Democratische Partij van Premier Per Albin Hansson kreeg het grootste aantal stemmen in de provinces, doch behield haar afdalende lijn van vier jaren door 69 provinciale zetels te verliezen. De Communisten wonnen 55 zetels en de Landbouwers 36, terwijl de Conservatieven 62 verloren (Zweden, (AP) 16.9).

„PRAVDA" OVER DE REDE VAN WALLACE.

Volgens de radio van Moskou heeft „Pravda" verklaard, dat het in de redevoering, welke de Noordamerikaanse Secretaris van Handel, Henry A. Wallace, te New York gehouden heeft, tekenen van ongerustheid in de Verenigde Staten bespeurt dat de Noordamerikaanse politiek zou kunnen leiden tot „rampzalige gevolgen".

„Pravda" zeide, dat Wallace „gedwongen was enkele zeer belangrijke dingen toe te geven. Wallace kon het bestaan van gevaarlijke imperialistische neigingen van de Verenigde Staten en Groot Britannië niet ontkennen en zeide, dat, indien de Noordamerikanen erin slaagden de imperialistische neigingen in de Westelijke wereld te overkomen, er geen oorlog zal zijn...

Ongetwijfeld weerspiegelt zijn rede de ongerustheid van de verderziende elementen in de Verenigde Staten in verband met die rampzalige gevolgen waartoe een verder versterking van de imperialistische militairistische neigingen in de Noordamerikaanse politiek zouden kunnen leiden".

Volgens „Pravda" heeft Wallace erop gewezen dat de Verenigde Staten tot de tanden bewapend zijn en de Noordamerikaanse pers in de meeste gevallen het idee van een oorlog propageert in de hoop de Sovjet Unie te intimideren.

„Wallace beschrijft dit als misdadige dwaasheid. Wij kunnen met deze beschrijving instemmen".

„Pravda" vervolgt: „Het is bekend, dat de Noordamerikaanse politiek van economische onderwerping van het Britse imperium als prijs voor de steun van de Britse reactionnaire koloniale politiek de basis was voor de vestiging van een Angelsassisch blok. De Noordamerikaanse troepen samen met de Britse troepen oefenen politie-functies in het Nabije Oosten. Noordamerikaans militair materiaal wordt gebruikt voor de onderdrukking der Indonesische nationale beweging. Doch niettegenstaande dit alles sluit de militaire overeenkomst tussen de U.S.A. en Canada uiteindelijk dit oudste dominion uit van de politieke loopkring van Londen".

„Het zelfde Australië, hetwelk de laatste tijd de rol speelt van de meest actieve harnasdrager van de Angelsaksische mogendheden wordt door de U.S.A. onderworpen aan de krachtigste druk en zal klaarblijkelijk gedwongen worden zijn eilandenbases in de Stille Oceaan af te staan".

Het blad besluit dan: „De Noordamerikaanse aspiraties naar de wereldhegemonie welke ten zeerste in kracht zijn toegenomen sedert de oorlog, worden aangewakkerd door de Noordamerikaanse oorlogsmachine in haar politiek om bases en bruggenhoofden in te palmen ver buiten de grenzen van het Noordamerikaans gebied" (Londen, (AP) 16.9).

RIDDER KORTHALS.

ONDERSCHEIDEN.

De RPD meldt vanmorgen:
Bij Koninklijk Besluit van 13 September nr. 99 heeft het Hare Majesteit behaagd te benoemen tot Ridder in de Orde van den Nederlandsen Leeuw: Mr. C. Süthoff, gewezen Voorzitter van het Hof van Justitie, thans tijdelijk Procureur-Generaal.

Tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau: Mr. A. W. J. M. Desertine, Lid van het Hof van Justitie, Voorzitter der Staten; J. A. Correa, Directeur van Maduro en Curiels Bank, Lid van de Raad van Bestuur; J. E. M. Arends, arts, gepensioneerd Gouvernements Geneeskundige, Lid van de Raad van Bestuur; Mr. H. J. M. Hoogeveen, waarnemend Administrateur van Financiën.

Tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau: Mej. H. E. Dersjans, Directrice van het Koningin Wilhelmina Tehuis; W. F. G. Mensing, Koopman, Voorzitter van de Kamer van Koophandel; L. J. Th. van der Veen Zeppenfeldt [O.P.], Pastoor, oud-Superior; M. P. B. Gorsira, Referendaris ter Administratie van Financiën; L. W. Korthals, Adjunct-Directeur van de N.V. Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij; W. M. Hoyer, Particulier.

Tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau (met de Zwaarden): E. Ch. J. M. van de Laarschot, Kapitein-Adjudant van den Gouverneur.

Toe te kennen de Eremedaille der Orde van Oranje Nassau in Zilver aan E. V. Lasten, Koorzanger in de Kathedraal; M. C. Martina, bediende bij de Familie F. W. P. Winkel.

De Eremedaille der Orde van Oranje Nassau in Brons aan: Mej. M. G. Antera, Dienstbode bij de Familie S. N. Ecury op Aruba; Mej. J. L. Kwidama, Dienstbode bij de Familie R. Boskaljon te Willemstad en A. W. van der Linden, Bediende bij de Sociëteit de „Gezelligheid" te Willemstad.

VAN DE LAARSCHOT MET DE ZWAARDEN.

MENINGSVERSCHIL IN REGERINGSKRINGEN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Handel, Henry A. Wallace, en de hoogste ambtenaren van het Departement van Buitenlandse Zaken confereren met hun respectieve raadgevers teneinde te beslissen of zij een nieuwe zet zullen doen in het publiek dispuut in de regering over de redevoering van Wallace (Washington, (AP) 16.9).

Wallace verklaarde kort na zijn terugkeer uit New York: „Ik blijf bij de redevoering die ik in New York gehouden heb. Het is interessant te bevinden dat zowel extreem rechts als extreem links het niet eens zijn met de meningen die ik geuit heb. Voelend echter, dat de meeste Amerikanen bezorgd zijn over en willen werken voor de vrede, ben ik van plan mijn pogingen voort te zetten voor de verkrijging van een rechtvaardige en duurzame vrede en zal ik in de naaste toekomst wederom over dit onderwerp spreken".

Wallace zeide, dat hij onmiddellijk vóór het afleggen van deze verklaring door de telefoon met Truman gesproken had en dat hij waarschijnlijk Dinsdag een onderhoud met den President zou hebben. Zondag had de President de buitenlandse politiek, zoals die door Byrnes gevoerd wordt, bekrachtigd en verklaard, dat de Verenigde Staten niet van van plan zijn daarvan af te wijken (Washington, (AP) 16.9).

Wallace zal op 24 September spreken te Providence (Rhode Island) ter gelegenheid van een diner dat aangeboden is door de leden van het Political Action Committee in Rhode Island (Providence, Rhode Island, (AP) 16.9).

het nieuws van vandaag

De Noordamerikanen verwijten aan Wallace, dat hij te soepele houding zou aannemen tegenover Sovjet-Rusland. Wallace zeide, dat men Rusland zijn gang moet laten gaan, omdat bij een al te straffe politiek van Noordamerikaanse kant oorlog niet onmogelijk zou zijn. Hij meende, dat onder die condities Rusland zich ook wel niet zou inlaten met West-Europa en het Westelijk Halfrond. Zowel in onze Dagcommentaar van jongstleden Vrijdag als Zaterdag in De Geschiedenis in Wording wezen wij er reeds op, dat het niet de eerste maal zou zijn, dat defaitisme en isolationisme de Verenigde Staten in de oorlog brachten. Wallace gaf blijk van wel erg naief vertrouwen in Rusland (dat hij bezocht) door te zeggen, dat als wij maar soepel zijn, de bolsjewieken zich wel bij hun eigen zaken zouden houden.

Het Russische blad Pravda stemde hiermede in en vond, dat de Verenigde Staten, tot de tanden bewapend, hopen zo de Sovjet-Unie te intimideren.

In zijn eigen land vindt Wallace minder eenstemmige bijval. Waarbij het merkwaardige is, dat zowel uiterst links als uiterst rechts aanmerkingen op zijn houding maken. Vanzelfsprekend handhaaft Wallace zijn mening, evenals Truman zijn houding en die van Byrnes sauveert. Praten heeft bijna nimmer veel betekenis, want in de regel verstoort het de goede vrede en op den duur doet ieder toch wat hij wil. Wallace meent, net evenveel vurigheid en overtuiging als anderen, dat hij voor de vrede werkt, en hij zal zijn reeks lezingen voortzetten.

In hoeverre de verkiezingen in Duitsland overal even objectief gaan, valt enigszins te betwijfelen. Het klinkt ons althans verdacht in de oren, dat de Britse, Noordamerikaanse en Franse zones alle fel anticommunistisch is, en in de Russische zone alles ervoor. Over het algemeen kan men aannemen, dat de Duitser niets van den Rus moet hebben, of hij communist is of wat anders. Er bestaat in heel Europa hoegenaamd geen scherper tegenstelling dan die tussen de Germaanse en de Slavische volken en eeuw in, eeuw uit is die naar voren getreden, alle merkwaardige pacten en verbonden uit de achttiende en andere eeuwen ten spijt. Aan de andere kant stoelen communisme en nazisme op precies hetzelfde wijsgerige standpunt. Zij zijn in feite identiek, elk met de klemtoon op een ander punt. Reeds bij de opkomst van Hitler kwamen de felste S.A.-kerels uit de rijen der Kommunistische Partei Deutschlands, zodat het bericht dat de heer Sandys in het Britse Lagerhuis traceerde omtrent de overgang van oudnazies tot het communisme niet geheel uit de lucht gegrepen behoeft te zijn.

WIJN HOYER GEEERD.

DE REPUBLIKEINEN DREIGEN.

De leden van de Italiaanse Republikeinse Partij dreigden te zullen treden uit de Gasperi's coalitie-regering mits de regering onmiddellijk stappen zou nemen tegen de „monarchistische, neofascistische en zelfs fascistische bewegingen", welke openlijk zouden werken voor de ondergang van de republiek.

De Republikeinen zeggen, dat verschillende vijanden van het republikeins regime nog belangrijke bestuursposten bekleden.

VOORTDURENDE TERREUR IN HELLAS.

Het Helleense Ministerie van Publieke Orde meldde, dat twaalf „bandieten" gedood werden in schermutselingen nadat twee bruggen tussen Kalabaka en Ioannina verwoest werden en 27 telegraafpalen werden omgeworpen door de linkse terroristen in pogingen om de verkeerslinies met Noordelijk Hellas te ontwrichten (Athene, (AP) 16.9).

COMMUNISTISCH HOOFDKWARTIER BEZET

De politie heeft het hoofdkwartier van de communistische organisatie in Athene bezet en 25 personen in verzekerde bewaring gesteld (Athene, (AP) 16.9).

W E S T - E N D
DINSDAG 7 pm IGNACE PADEREWSKI in:
„MOONLIGHT SONATA"
[CLARO DE LUNA]
met: Charles Farrell - Barbara Greene
De prachtige sonata van Beethoven den grootste der componisten door Paderewski een der grootste pianisten in een harmonisch romantische sfeer. Een film die iedereen moet gaan zien en horen.
fl. 1.25 fl. 0.75 In 't Engels Kinderen halve prijs
9 p.m. CHARLIE CHAPLIN in:
„THE GREAT DICTATOR"
[EL GRAN DICTADOR]
PAULETTE GODDARD - JACK OAKIE
Een film die de wereld stormenderhand veroverde.
Een onnavolgbare creatie van de grootsten filmhumorist Chaplin.
fl. 1.25 fl. 0.75 Met titels Kinderen halve prijs
Morgen 7&9.30 pm „ZIEGFELD GIRL"

Stalin verzoent zich met de Tsaristische Russen

Na de Russische revolutie van 1917 maakte duizenden en nog eens duizenden adellijke personen en burgers zich gereed om het land te verlaten. Deze Russische emigranten, sedertdien bijna tot legendarische figuren geworden, kregen in 1922 door de onvermoeibare inspanning van Fridtjof Nansen de naar deze genoemde „Nansen-pas", welke mettertijd een in bijna alle landen erkende legitimatie werd.

De Russische emigranten trokken hoofdzakelijk naar Frankrijk, het traditionele asyl voor henzonderdvaderland. In Parijs begon een nieuw leven, dat voor talloze echte en valse „grootvorsten" zeer beheeftig werd. Ook in Berlijn vormde er zich een niet onbelangrijke Russische emigrantenkolonie, welke ten dele — door de Duitse propaganda geïnfecteerd — meende, in een strijd tegen Rusland de mogelijkheid te verkrijgen tot de terugkeer naar het verloren vaderland. Ook de tragikomische pogingen van Hetman Skoropadskki, om van Berlijn uit een Oekraiense republiek uit te roepen, zijn nog niet vergeten.

Hoe vriendelijk de opneming in de gastvrije landen, welke meestal vijandelijk gezind ten opzichte van de Sovjets waren, van de uitheemse, pathetische en dikwijls ook groteske Russische emigranten ook mocht wezen — het verlangen naar Rusland bleef wakker en tijdens de oorlog zouden de meeste vaderlandsloze Russen wel het liefst naar Rusland zijn teruggekeerd, om in de gelederen van het Rode Leger tegen Hitler te strijden.

Dezer dagen publiceerde de Opperste Raad der Sovjet-Unie een decreet volgens welke alle Russen, die op 7 November 1917 onderdanen van den Tsaar van Rusland waren, thans Sovjetburgers kunnen worden. Volgens de Parijse „Le Monde", moeten de in Frankrijk wonende Russen vóór 1 November 1946 zich bij het Sovjet-Russische consulaat melden, wanneer zij van de hun geboden mogelijkheid gebruik wensen te maken.

De in Joegoslavië en Bulgarije wonende Russische emigranten moeten zich al vóór 1 October melden.

Bij het bekend worden van dit decreet in Parijs verscheen het weekblad van het Sovjet-gezantschap aldaar, de „Sovietzki Patriot", in twee extra edities, welke de volledige inhoud van het decreet woordelijk weergaven. In een brief, gericht aan den redacteur van dit tijdschrift verklaarde de Russische gezant in Parijs, Bogomolov, dat deze geste van de Opperste Raad der Sovjet-Unie door het feit was ontstaan, dat het grootste deel der Russische emigranten tijdens de oorlog een patriottische houding had aangenomen en betoond.

Het Centrale Comité der „Union des patriotes soviétique" richt zich nu met de volgende woorden tot alle Russen: „Wij kunnen thans tot ons volk terugkeren en gezamenlijk aan het werk gaan om ons vaderland te doen gedijen. Russische mannen, gij moet de buitengewone draagwijdte der huidige gebeurtenissen begrijpen.

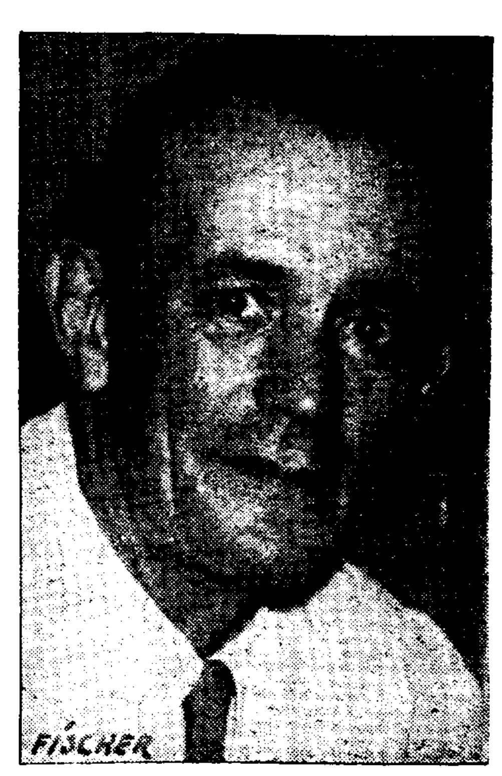
Uw toekomst hangt af van de besluiten, die gij thans zult nemen. Beslist nog heden!"

De Russische gezant Bogomolov, alsmede de eerste gezantschapsraad Gossovsky en de consulgeneraal Emelianov legden nog de volgende verklaringen ter nadere toelichting af: De Russische nationaliteit wordt aan allen, die onderdanen waren van den Tsaar verstrekt, ongeacht ouderdom, geslacht, nationaliteit, politieke richting of religie. Niemand zal bij den emigrant navraag doen omtrent zijn politieke verleden, hetzij in vroegere, hetzij in latere dagen. Eén der hiernavolgende bewijzen moet echter kunnen worden voorgelegd: een oude Russische pas, civiele of militaire schriftstukken, een Nansenpas of een identiteitskaart.

De nieuwe Sovjetburgers kunnen óf hun repatriatie verlangen, óf blijven in het land, waar zij zich momenteel ophouden. De repatriatie zal door de Russische autoriteiten worden georganiseerd, waarbij een ieder een verblijfplaats in Rusland krijgt aangewezen. Bovendien wordt aan iedereen een werk verschaft, in overeenstemming met zijn kennis en kunde. Bogomolov voegde hieraan toe: „Het mag niet bestaan, dat de terugkerenden een onzekere toekomst tegemoet gaan."

Diegenen der nieuwe Sovjetburgers, die niet naar Rusland wensen terug te keren, vallen onder de wetgeving, welke de positie regelt der buiten Rusland levende Russische onderdanen.

Wie aan het einde van de voorgeschreven termijn nog geen verzoek heeft ingediend, dient rekening ermede te houden, dat de laat binnenkomende verzoekschriften niet meer in Parijs, doch in Moskou worden nagegaan en behandeld, hetgeen ongetwijfeld maandenlang zal duren.

OFFICIER DESERTINE.

Coöperatieve beweging in Finland

Tweemaal verslagen komt het Finse volk uit de oorlog te voorschijn. De tragiek van dit kleine democratische land dringt nauwelijks tot ons door. Finland is voor ons misschien een steen des aantoots geweest, omdat wij tijdens de oorlog de houding van dit land niet begrepen. Zij hebben in werkelijkheid niets anders gedaan dan hun goed recht tegen een overmachtigen nabuur verdedigd, hetzelfde wat wij deden tegenover de Duitsers.

Nu de woede van de oorlog voor een ogenblik tot rust is gekomen constateren wij met vreugde, dat het volk bij de grote meren nog steeds eenzelfde levensideaal met ons gemeen heeft, een ideaal van broederschap, verankerd in een reeks democratische instellingen, waarvan het hele volksleven doortrokken is.

Een der meest opvallende democratische instellingen van Finland is de coöperatieve beweging waaraan Joh. van Gool in Christofoor een bespreking wijdt.

Buiten Schotland is de verbruikscoöperatie nergens zo algemeen verspreid als in Finland. Finland heeft 3.800.000 inwoners. Er zijn daar in het geheel 720.000 gezinnen bij de verbruikscoöperaties aangesloten.

Dit is meer dan de helft van de bevolking.

De Finse coöperatieve beweging heeft 6300 winkels, plus nog 500 coöperatieve restaurants. De totale omzet was in 1939 (het laatste normale jaar): 5½ milliard Fmk. Dit is *f* 215.600.000. Elk jaarlijks verslag meldt een aanzienlijke vooruitgang der beweging. Ook tijdens de oorlogsjaren ging de beweging vooruit. Zo kwamen er in 1942 59.000 leden bij en werden 296 nieuwe winkels of restaurants geopend. Alleen de omzet ging in quantiteit achteruit. De geldomzetten stegen tot 10 milliard Fmk in 1945. Rekening houdend met de depreciatie van de Finse munt, is dit in Nederlandse guldens uitgedrukt *f* 195 millioen.

Door gebiedsafstand aan Rusland verloor de beweging tot tweemaal toe de grote plaatselijke coöperatie en enkele centrale coöperatieve productiebedrijven te Viipuri.

Finland kent twee coöperatieve bewegingen: een neutrale, die haar leden vooral op het platteland recruteert, en een vooruitstrevende, die vooral in de steden haar aanhang heeft en nauw verbonden is met de sociaal-democratische partij. De neutrale beweging is de grootste. De vooruitstrevende heeft zich daar in 1917 van afgescheiden.

De grootste verbruikscoöperatie van Finland is de vereniging „Elanto" te Helsinki, die op 15 October 1945 haar 40e verjaardag vierde. „Elanto" had in 1944 77.679 leden, 410 winkels en een personeel van 3.808 personen. De omzet bedroeg in dat jaar 787 millioen Fmk. Gerekend volgens de depreciatie van de Finse munt is dit *f* 15.346.500.

„Elanto" bedient zijn leden door winkels, restaurants, café's, kapperszaken en talrijke productiebedrijven als bakkerijen, slagerijen en zuivelfabrieken. Aan de sociale vorming van de leden wordt speciale aandacht besteed. „Elanto" stelde in 1924 een overlijdensfonds in. Een bedrag van *f* 168.560 werd in 1944 door dit fonds aan de leden uitgekeerd. En 13.000 gezinnen ontvingen een geboorte-geschenk van „Elanto" in de vorm van een spaarbankboekje op naam van het kind, met een eerste storting van *f* 15,60.

Een speciaal daartoe aangewezen dokter zorgt voor de gezondheid van het personeel en hun gezinnen. De vereniging heeft daarvoor een eigen kliniek, waar in 1943 een eigen tandheelkundig instituut aan werd toegevoegd. Uit het overschot worden ieder jaar aanzienlijke bedragen gestort in verschillende verzekeringsfondsen en een pensioenfonds voor het personeel. Het lager betaald personeel met grote gezinnen wordt door „Elanto" geholpen om een eigen huis te kopen. Het hoger betaald personeel krijgt alleen leningen op lange termijn.

„Elanto" behoort tot de vooruitstrevende coöperatieve beweging. De bedrijfsleider van deze coöperatie is Vaeno Tannër, die van 1928 tot 1945 voorzitter was van de Internationale Coöperatieve Bond. Tegelijk heeft Tannër verscheidene malen een ministersfunctie in Finland vervuld. Als minister van buitenlandse zaken heeft hij het goed recht van zijn vaderland verdedigd. Op 21 Februari 1946 werd hij door het Finse gerechtshof voor oorlogsmisdadiger tot 5½ jaar dwangarbeid veroordeeld. Onlangs besloot de coöperatie „Elanto", in een stormachtige vergadering, om aan haar bedrijfsleider Tannër verlof te geven voor de duur van zijn gevangenschap en hem zijn salaris gewoon door te betalen. Deze beslissing heeft heftige critiek uitgelokt van de kant der communistische bladen in Finland.

Biezonder opvallend is, dat er in Finland geen plannen bestaan voor bedrijfsordening of geleide economie. Het economisch evenwicht is voldoende gewaarborgd door de coöperatieve beweging. Het particuliere bedrijfsleven is nergens meer vrij dan in dit „socialistische" land. Zou de coöperatie er niet geweest zijn, dan was ook daar het particuliere bedrijf aan banden gelegd. Zo heeft de coöperatie haar zegeningen, zelfs voor de concurrenten. De Finse coöperatoren willen ook geenszins het particuliere bedrijf uitroeien. Zij zijn er integendeel op uit om een aanzienlijke marge particulier bedrijf te handhaven, ook in de handel. Zij streven er echter wel naar, dat de geest van coöperatie zijn stempel drukt op het maatschappelijk leven. Het practische en natuurlijk-gezonde inzicht van dit kleine volk is een voorbeeld voor heel de wereld.

ARUBA

TENTOONSTELLING WERKEN DS. G. E. ALERS.

De Heer F. Steenmeyer schrijft ons van Aruba:

De pas opgerichte Arubaanse Kunstkring heeft de goede gedachte gehad een expositie te organiseren van schilderijen en aquarellen van Ds. G. E. Alers. In de keurige leeszaal van de Sociedad Bolivariana staan meer dan veertig olieverf-schilderijen en de lange leestafels liggen bezaaid met krijttekeningen en aquarellen.

Op 10 September werd de tentoonstelling door den Voorzitter van de Arubaanse Kunstkring, den Heer F. Steenmeyer, met een kort woord geopend.

Het is opvallend hoe het werk van den schilder Alers stemmingen weergeeft. Doeken die geschilderd zijn naar de koele nuchtere werkelijkheid treft men er zo goed als niet aan. In vele van de onderwerpen over Aruba treft de stilte, de verlatenheid. „Het verlaten huis", de „Divi-diviboom" ademen de stilte, de eenzaamheid en zelfs de desolatie.

Alleen de zeeën, — en Ds. Alers houdt van de zee —, zijn vol actie, opgezet in krachtig impasto, waarbij alleen het paletmes te pas komt. Werkelijk „brushwork" is er bijna niet. In „Cunucu in de morgenschemering treft ons de gemoedstemming van den schilder, die de nieuwe dag ziet geboren worden. Hier geeft het penseel de krachtige verfvlekken vervangen door wazige bruinen en groenen, die zachtkens in elkaar overvloeien. Dit schilderij ademt dan ook een geheel andere geest; er zijn nog enkele van die stukken. De hoofdzaak is echter die techniek, die Ds. Alers biezonder eigen is, al experimenteerende met het paletmes en waarschijnlijk ook met de vingers te komen tot het gewenste resultaat.

Het zijn voornamelijk stemmingen en bijna nergens treedt de werkelijkheid op de voorgrond.

Soms is de stemming puur romantisch. In no. 41 van de catalogus b.v., een zeegezicht met een maan, geschilderd in heel donkere bilauwen en paarsen, waarbij men, haast zonder opzet, aan de inleidingsmaten van Schuberts Onvoltooide Symphonie denkt. Er is rustige melancholie, het maanlicht glimt op de golven.

Ds. Alers is vóór alles een landschapschilder! er zijn slechts een drietal stillevens en geen enkel portret. Mensenfiguren komen zelden op zijn schilderijen voor. (De „Visschers" b.v.) Van de stillevens zijn de „Bloemen" het belangrijkst.

Van de landschappen in engere zin vinden wij „Magdalene-rivier" zeker de meest geslaagde. Het is vlot geschilderd, met glans van water en lucht en weerschijn van statige bomen. In „Aanvallende golf" is een poging gedaan de geweldige natuurkrachten weer te geven, die de neerdonderende golven aan de Noordkust van Aruba ontketenen. Witgekruifd met veel ultramarijn en paars komt die golf aanrennen. Toch is het geen realiteit.

De aquarellen en crayons verschillen alleen in techniek. Maar het zijn ook bijna alleen poëtische ontboezemingen: boomgroepen, parken, een slootje in een Hollandse wei.

Wat de olieverfschilderijen betreft moet het voor de volslagen leek wel vreemd zijn hoeveel verf er wel op zo'n doekje zit. Maar het gaat echter niet om het eindeffect en op een afstand ziet men die grote ruwe verfgroepen niet. De eerlijke beschouwer zal toch de poezie voelen van deze schilderijen van stilte, van verlatenheid, van droefgeestige cunucu, de verre wilde zee, de glanzende bomen en de stoere rotspartijen. Geen werkelijkheid, maar wel de werkelijkheid gezien door een dichterlijk mens, gezien door het oog van een temperament.

Hun die deze tentoonstelling nog niet hebben bezocht raden wij: gaat er heen, beschouwt deze schilderijen zonder te luisteren naar het snobbistisch jargon van „hen-die-het-weten-kunnen" (of naar Uw correspondent), maar gaat te rade bij U zelf. Wie in deze tijd van vijfderangs-films, dancing, drank en sigaret, genieten kan van een eerlijk schilderij, heeft iets groots in zijn leven verworven.

Vrijdag a.s. is het de laatste dag...

SURINAME

SURINAMERS HULDIGEN HUN NIEUWEN BISSCHOP.

Op een uitgebreide wijze, met toespraken, zang, muziekvoordrachten en zelfs in komische schetsen, hebben de Surinamers hun nieuwen bisschop Mgr. Steph. uypers C. s.s.R. in de grote zaal van de pastorie van „De Krijtberg" te Amsterdam Zondagmiddag 8 September gehuldigd.

Nadat de pastoor van „De Krijtberg", A. J. M. Stumpel S.J. een kort welkomstwoord had gesproken, heeft de heer Alb. Coforn namens de Surinamers den afgetreden Apostolische Vicarius Mgr. Th. v. Roosmalen C.ss.R., die thans in Suriname vertoeft en daar ook zal blijven, genoemd om zijn medeleven met de Surinamers en den nieuwe Bisschop verwelkomd. Mgr. Kuypers heeft in zijn dankwoord de Surinamers aangespoord de goede gewoonte uit Suriname te handhaven en hij zeide dat deze hulde de band met Suriname, waar hij reeds 20 jaar heeft vertoefd, nog versterkt heeft.

De ontwikkelingen in de Havenstaking

Gelijk wij gisteren reeds meldden hebben verschillende leden van de bootwerkersvereniging San Telmo zich gistermorgen bij den heer Constan Casiano vervoegd om hun contributies terug te betalen, omdat — naar zij zeiden — de bond er niet in geslaagd zoù zijn voor hen de vereiste loonsverhoging te krijgen.

De heer Casiano voerde toen besprekingen met vijf woordvoerders, legde hun uit dat hij slechts Adviseur van de bond was en dus hun gelden niet kon uitkeren. Wel was de heer Casiano genegen het verzoek aan het bestuur over te brengen, dat dan een beslissing zou nemen. Tevens waarschuwde de heer Casiano, dat, zo de mensen tot deze ondoordachte stap zouden overgaan, hij zich verder van de bond zou distanciëren.

De mensen stonden echter op hun standpunt en aldus geschiedde. Op korte termijn werd door het bestuur een algemene ledenvergadering uitgeschreven, welke gistermiddag in het Theater Brion gehouden werd. Niet meer dan 36 leden (van de meer dan 300) waren echter hierbij aanwezig en de Voorzitter, de heer Sambo, wees erop, dat volgens artikel 17 van de statuten pas tot liquidatie kon worden overgegaan indien daartoe besloten werd op een algemene ledenvergadering waarbij op zijn minst de helft van het aantal leden aanwezig zou zijn.

De mensen wilden echter van niets weten en eisten hun geld terug. Het bestuur, zich gesteld ziende voor zulk een halsstarrige houding der aanwezige leden, besloot toen niettemin tot liquidatie over te gaan. Aan de 36 aanwezigen werd naar rato van de betaalde contributies het hun toekomende uitgekeerd. Dit bedroeg ongeveer 8 G. — omstreeks een dag loon. Later kwamen nog enkele anderen hun geld opeisen, zodat uiteindelijk aan ongeveer 50 man de gestorte contributie werd uitbetaald.

Ruim 250 leden hebben hun geld niet afgehaald, doch kunnen dit alsnog doen gezien de beslissing van het bestuur (welke in feite onwettig was).

Intussen had ook de Democratische Arbeiders Unie een vergadering van bootwerkers bijeengeroepen op het terras van de Club J.P.F. Deze vergadering welke in de avonduren plaats vond, werd bijgewoond door ongeveer honderd man. De Voorzitter, de Practizijn R. J. Isa, sprak de mensen toe en drong er bij hen op aan om te gaan werken. Ook gaf hij een uiteenzetting van de werking der Havencentrale, waartoe de mensen nog niet wilden toetreden. De heer Isa wees op de verschillende voordelen van een dergelijke instelling, waarop een der aanwezigen uitriep, dat hij nu alles begreep.

Voorts wees de heer Isa op het gevaarlijke van zulk een wilde staking. Men bereikt niets met het stellen van eisen, indien die nergens op gebaseerd zijn. Als de bootwerkers kunnen aantonen waarop hun eis voor een loon van 1.25 G. per uur en 1.75 G. per overuur gebaseerd is en deze blijkt redelijk te zijn, dan zal de Democratische Arbeiders Unie steun geven aan deze eis en werken voor de toekenning daarvan.

Op de vraag van den heer Isa aan de aanwezigen of men nu zal gaan werken, heerste een doodse stilte. Hierop nam de heer Kibbelaar het woord en zeide best te begrijpen, dat niemand als eerste wilde instemmen om te gaan werken. De heer Kibbelaar spoorde de mensen aan om morgen [vandaag dus] naar de werf te gaan. Hij zou dan wachten tot 10 uur om te zien of men het werk aan zou vatten.

Naar wij vernemen waren de bootwerkers hedenmorgen vroeg nog weigerachtig om het werk te hervatten. Bij de „Jan Steen" (firma Muskus) hebben de voormannen de mensen toen toegesproken waarop twee ploegen begonnen te werken. Zoals men zich herinnert werd na de vorige staking bij deze zelfde firma het werk weer het eerst aangevat.

Ook aan de Motetwerf (Maduro) werd het werk later hervat en naar het zich laat aanzien zal men spoedig weer overal bezig zijn. Bij de Westwerf (KNSM) zeiden de aanwezige bootwerkers, dat zij eerst wilden wachten op hun kameraden, die naar de cunucu waren, alvorens het werk te hervatten.

Openbare Verkooping.

Op Donderdag, den 19den September 1946, zullen ten overstaan van den ondergetekenden notaris op Curaçao, in het openbaar te koop worden aangeboden, en aan den meestbiedende toegewezen, de tijdelijk in opslag zijnde goederen, die aan de Administratie der Belastingen zijn vervallen. (hoofdzakelijk dranken, levensmiddelen, bouwmateriaal, glas- en aardewerk enz.)

De veiling zal plaats hebben in de Gouvernements entrepôt, en vangt aan te 8.30 uur des voormiddags.

Kijkdag, Woensdag 18 September 1946, gedurende de kantooruren.

Curacao 16 September 1946. H. J. Beaujon notaris.

2-1

VERMINDERD met bijna 7%

CLIPPER EXPRESS

Prijzen naar

MIAMI

Goed nieuws voor Verschepers — nieuwe voordeelige prijzen!

Voor verdere inlichtingen raadpleeg Uw Plaatselijke CLIPPER EXPRESS Agent

S. E. L. Maduro & Sons de Ruyterplein 2|4 tel. 1200.

D-1

PAN AMERICAN WORLD AIRWAYS

CURAÇAO

SCHEEPSBERICHTEN.

16 September 1946.

John Bakke naar Cristobal; Julia naar Ciudad Trujillo; Evelyn van Bonaire; Plantern aar Maracabo; Alida Gorthon van Santa Marta; Lombardy naar Maracaibo; Seaboard Queen van Cristobal.

17 September 1946.

Seaboard Queen naar Cadiz; Alida Gorthon naar Gothenburg; Argentina van Puerto Cabello.

KUNSTENAARS, ATTENTIE.

Gelijk wij al eerder meldden zal ter gelegenheid van de Olympische Spelen te Barranquilla in December aanstaande ook een tentoonstelling van schone kunsten worden gehouden.

Van den heer Julio Enrique Blanco, die met dit onderdeel van het programma belast is, ontving de C.B.L.O. een brief waarin gevraagd wordt of er zijdens Curaçaose kunstenaars ook belangstelling bestaat voor deze tentoonstelling. Men kan deelnemen met uitingen van de volgende kunsten: 1) architectuur, 2) schilderkunst, 3) beeldhouwkunst, 4) muziek en 5) litteratuur of dichtkunst.

De C.B.L.O. heeft de brief doorgegeven aan het Departement voor Onderwijs en Volksontwikkeling. Voor de goede orde wordt medegedeeld, dat de kosten van deelneming geheel voor rekening van de deelnemers komen.

: : : CINELANDIA : : :

Heden: 17 September — 8.00 PM

WEDEROM — OP ALGEMEEN VERZOEK! Eén van de grootste SUCCES FILMS VAN ALLE TIJDEN! Gebaseerd op het beroemde boek van VICENTE BLASCO IBANEZ: „BLOOD AND SAND"

Engelsch met Spaansche tekst. met: TYRONE POWER Rita Hayworth — Linda Darnell plus talrijk andere artisten van naam! Een pracht van een film IN „TECHNICOLOR".... die het lief en het leed verhaalt van DEN STIERENVECHTER.... ZIET HAAR! — ZIET HAAR WEER!

fl: 1.25|fl: 0.75 — Geen kinderen

Morgen WOENSDAG 18: TITO GUIZAR in: „ALLA EN EL TROPICO" met: Esther FERNANDEZ.

: : R O X Y : :

Heden: 17 September — 7 & 9 PM

De geschiedenis van de stad, die DE KOERS VAN DE GESCHIEDENIS VERANDERDE! Stalingrad

„De Stad die Hitler de Halt Toeriep". „The City That Stopped Hitler" Een Russische Film, met Spaansche verklaring. Een millioen Nazies tegengehouden door de moed van een onverschrokken volk! De glorierijke, onsterfelijke geschiedenis van STALINGRAD op het doek! Dit is Geen Verhaal.... Maar de Klare Werkelijkheid! Een rolprent, die een ieder MOET zien!

fl: 1.25|fl: 0.75 — Geen kinderen

Morgen WOENSDAG 18 om 7 & 9 PM: „FALLEN ANGEL" met: Dana Andrews, Alice Faye, Linda Darnell.

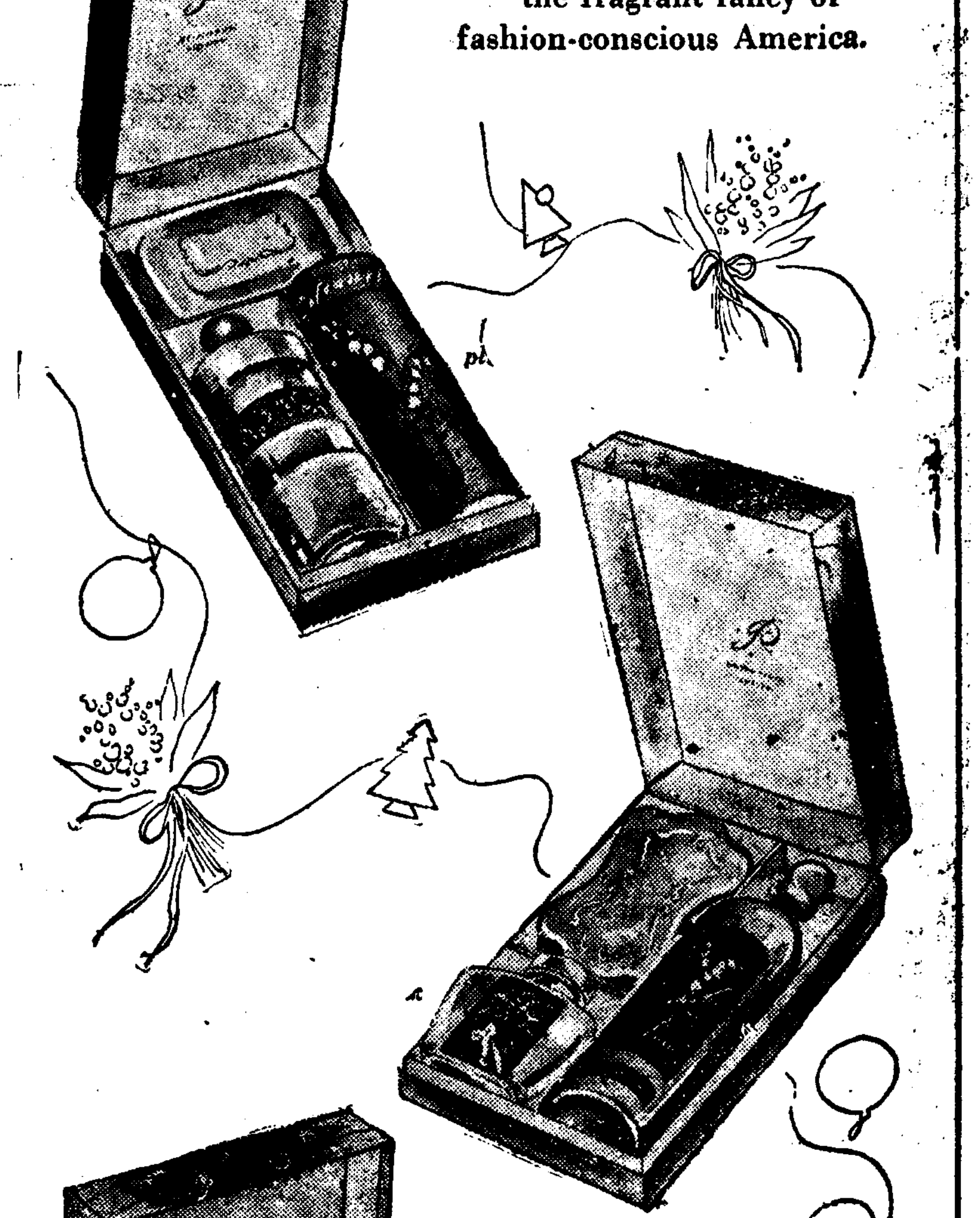
I. V. O.

Gelegenheid tot inschrijving voor de cursus Engelse Handelscorrespondentie op Vrijdag, 20 September, 5 uur n.m. in het St. Martinus-Gesticht, Brionplein.

C. SPROCKEL Directeur.

Lilianelle by PINAUD

To set the air vibrating with her loveliness! Lilianelle . . . the most exciting scent to capture the fragrant fancy of fashion-conscious America.

Overal Verkrijgbaar Vertegenwoordigers: EL LOUVRE S.A. CURACAO MARIO S. ARENDS ARUBA

BLOEMEN voor alle gelegenheden

HOLLANDSE BLOEMEN - SALON „Primavera"

Breedestraat hoek Ziekenhuis

Telefoon 1688 Telefoon 1688

SS. „EVELYN"

regelmatige wekelijkse pakketdienst tussen de Benedenwindse Eilanden.

Maandag	10	uur	van Bonaire	naar	Curacao
Woensdag	7	uur	van Curacao	naar	Aruba
Donderdag	7	uur	van Aruba	naar	Curacao
Zaterdag	8	uur	van Curacao	naar	Bonaire

voor lading en passagiers gelieve men zich te wenden tot: Oficina Maritima de Aruba, Oranjestad; N. V. Handel Mij Kralendijk, Kralendijk; Prospero Baiz & Co. N. V. Willemstad.

2-2

In Mei 1946 38.1 per 1000 inwoners in grote steden

Volgens mededeling van het centraal bureau voor de statistiek vertonen de cijfers over de loop der bevolking in 1946, welke thans voor de geboorte en huwelijken tot en met Juni ter beschikking staan, opvallende verschillen met die van de laatste jaren voor de wereldoorlog.

De huwelijksfrequentie is veel hoger; 52380 huwelijken (11.3 per 1000 inwoners per jaar) in Januari-Juni 1946 tegenover 34. 301 huwelijken (8 per duizend gemiddeld) in de overeenkomstige periode 1936-1939.

Ongeëvenaard is de stijging van het aantal geboorten. Lag het geboortecijfer in Januari 1946 met 22,0 per 1000 inwoners per jaar al niet onaanzienlijk boven het gemiddelde van Januari 1936-1939 (20,1 per duizend), ondanks het geringe aantal geboorten in de steden met 100.000 en meer inwoners (14,8 per duizend) als gevolg van de hongerperiode vóór de bevrijding, in de maanden Februari-Juni 1946 steeg het geboortecijfer tot resp. 28,4, 34,0, 34,9, 35,4 en 33,1 per duizend. In Mei 1946 bedroeg het aantal eerstgeborenen 9,2 per duizend (in 1936-1939 6,5 per duizend), het aantal later geborenen 26,2 per duizend (in 1936-1939 14,7 per duizend). In de steden met 100.000 en meer inwoners bedroeg het geboortecijfer per 1000 inwoners per jaar in Februari-Mei 1946 resp. 23,4, 34,9, 37,5 en 38,1 per duizend (in Mei 1936-1939 16,7 per duizend).

Het totaal levend geborenen in Januari-Juni 1946 bedraagt 145041 tegenover 89053 gemiddeld in de overeenkomstige periode 1936-1939. Het aantal geboorten in het door de oorlog verarmde Nederland is in het eerste halfjaar 1946 aanzienlijk hoger dan het in de meest welvarende jaren ooit geweest is.

De verbetering der voedselvoorziening en de gunstiger hygiënische omstandigheden, hebben het sterftecijfer weder bijna doen dalen tot het punt van 1936-1939. Het aantal overledenen in Januari-Mei 1946 bedroeg 38.907 (9,9 per 1000 inwoners per jaar) tegen 34.720 (9,7 per duizend) in de overeenkomstige periode van 1936-1939. Waarschijnlijk is het sterftecijfer over 1946 ietwat geflatteerd door het voortijdig overlijden van talrijke ouden van dagen in de laatste maanden der bezetting.

De kindersterfte beneden 1 jaar bedroeg van Januari-Mei 1946 45,5 per 1000 levendgeborenen tegen 43,9 per 1000 in de overeenkomstige maanden van 1936-1939. De cijfers van de sterfte aan tuberculose der ademhalingsorganen per 10.000 inwoners waren voor Januari-Mei 1946 en 1936-1939 resp. 4,0 en 3,6.

ONS KONINKRIJK

DE PRINS DRAAGT EEN SNOR.

Blijkens de Nederlandse bladen van een week geleden heeft Prins Bernhard na zijn auto-ongeval van enige tijd geleden zijn snor laten staan overeenkomstig Engels militair gebruik.

WERELD STUDENTEN CONGRES TE PRAAG.

Nederlandse studenten wensen geen lid te worden.

De delegatie van de Nederlandse studenten op het wereld studenten congres te Praag, welk congres van 18 tot 31 Augustus werd gehouden, heeft zich genoodzaakt gezien te verklaren, dat het voor de Nederlandse studenten raad onmogelijk zal zijn lid te worden van de nieuw opgerichte nternatonale uinie van studenten. De delegatie schrijft het volgende:

„De delegatie heeft dit besluit genomen op dit grond van het feit, dat de constitutie van de nieuw opgerichte organisatie niet voldoende waarborgen biedt tegen een verregaand ingrijpen in het interne leven van de Nederlandse studentenorganlisaties, terwijl de eenzijdige politieke tendenzen in het nieuwe lichaam geen gezonde basis vormen voor internationale samenwerking.

Er zijn op gewezen, dat het hier gaat tegen het feit der eenzijdigheid, niet tegen haar politieke kleur.

Het niet deelnemen van de Nederlandse studenten aan deze organisatie heeft generlei invloed op het contact van de Nederlandse studenten met die van andere landen."

WEINIG INVLOED.

Wall Street schijnt weinig invloed te hebben gehad op de Amsterdamse beurs, daar plantage- en scheepvaartaandelen evenals bank-effecten sterk bleven. De voornaamste aandelen kwamen de lichte daling van Dinsdag weer te boven. Ook industrie-papieren bleven sterk. H.V.A., suiker en rubber hadden de leiding (Amsterdam, Aneta).

De Heer en Mevrouw
Hose Carmen Cornelia Gruning
geven met blijdschap keonis van de geboorte van hun dochter.
Lourdes Maria Rudelfa
14 September '46
2-1

ZOO JUIST ONTVANGEN
ACCU'S
VOOR AUTOMOBIELEN
PALAIS ROYAL
MARCHENA, MORON & CO. Heerenstraat 23.

'BLACK & WHITE'

SCOTCH WHISKY
Representative:
MANRIQUE CAPRILES & CO
CURACAO

LIFEBUOY GEZONDHEIDSZEEP
X-LBH 590.1-925
EEN LEVER PRODUCT

MEVROUW ROOSEVELT EREDOCTOR.

De Utrechtse Universiteit heeft het Ere-doctoraat Letteren en Wijsbegeerte toegekend aan Mevrouw Eleanor Roosevelt in erkenning van de grote diensten die zij bewezen heeft door een van de grootste figuren van de oorlog te steunen wegens haar eigen werkzaamheden ten bate van de geallieerden (Utrecht. Aneta. 16.9).

MGR. VAN NOORT †.

Mons. Gerardus Cornelis van Noort, sedert 25 jaar Kanunnik van de Kathedraal te Haarlem, is in de ouderdom van 85 jaar overleden. Hij was eertijds Professor in Theologie aan het Seminarie te Warmond. Het vorig jaar werd hij tot rector benoemd van de Begijnkerk. Hij was wereldberoemd voor zijn toelichtingen op de Pauselijke encycliek, onder andere Rerum Novarum van Paus Leo XIII. Hij was Ridder in de Orde van Oranje Nassau en Ridder in de Orde van den Nederlandsen Leeuw. Het vorige jaar werd hem de gouden medaille toegekend van de stad Amsterdam (Amsterdam, Aneta, 16.9).

BEURSNIEUWS.

Industrie-, scheepvaart- en plantage-aandelen stegen bij een gematigde handel. Amsterdam Rubber sloot met 80½ punt. (Amsterdam, (AP) 16.9).

GESLONKEN VOORRADEN.

Wegens gebrek aan grondstoffen zal het Nederlandse margarine-rantsoen op 15 September vorden verminderd, boter-rantsoenen zullen evenwel tijdelijk verhoogd worden. Alle voorraden behalve spek, zijn sterk geslonken gedurende de vorige week, 5000 Ton spijsolie zijn van Engeland geleend (Amsterdam, Aneta).

V AN DE PAPIERMOLEN.

Nederland gebruikt nu 18.000 ton papier per maand. 20% Wordt weer als oud papier ingezameld. Als dit tot 50% kan worden opgevoerd kan Nederland zich 10 millioen aan deviezen in het buitenland besparen.

NIEUWS VAN OVERAL

HELLEENSE EIS ZAL WORDEN BEHANDELD.

De Bulgaarse Politieke en Territoriale Commissie op de Vredesconferentie stemde met 8 tegen 5 om de Helleense eis voor naasting van een deel van het Bulgaars grondgebied, op te vatten. Tevoren had K.V. Kiselev van Byelo Rusland moeten rapporteren, dat het Secretariaat-Generaal beslist had dat een commissie elk onderwerp op elke tijd kon behandelen. De Slavische afgevaardigden hadden de commissie-vergadering Vrijdag verlaten toen de Verenigde Staten en Groot Britannië mogendheden stemden voor de behandeling van de Helleense eis. De Slaven waren ertegen. De Sovjet-afgevaardigde N.V. Novikov oefende critiek op de Helleense eisen en vroeg om Bulgarije de grenzen te geven zoals zij bestonden in Januari 1941. Blijkbaar betekende dit, dat Rusland zal afzien van zijn steun aan de Bulgaarse eisen ten aanzien van Westelijk Thracië. (Parijs. (AP) 16.9).

DE VREDES-CONFERENTIE.

Door Albanië werd gevraagd dat Italië alle kunstschatten en de goudreserve die indertijd geroofd werden, zou teruggeven. Aldus sprak de Albaanse woordvoerder. Kahreman Ylli, die zich door den Italiaan Alberto Tarchiani hoorde toevoegen: All right, maar als wij dit aan Albanië teruggeven, dan moeten wij het goud hebben, dat de Duitsers ons ontnomen hebben; wij hebben 21 maanden tegen de Duitsers gestreden. Ook wenste Tarchiani een crediet ter vervanging van ander materiaal dat de Duitsers hadden gestolen. En als het niet mogelijk was alles terug te geven, dan zou Italië aandeel in de goud „pool" kunnen krijgen.

Molotov over de Poolse grens.

Viacheslaf Molotov sprak over de Poolse Westgrens, die te Potsdam voor een jaar was vastgesteld te lopen langs Schwinemunde, Oder, Westernnissa. Hierin verschilde hij van wat Byrnes te Stuttgart had gezegd. Molotov toch zeide, dat voor het tweede jaar al dit gebied in handen van de Poolse regering is, terwijl op 26 November 1945 de Geallieerde Toezichtraad al besloten had dit gebied te evacueren en de Duitsers over te planten. Meer dan 2.000.000 Duitsers zijn tot nu toe weggevoerd, waarvan meer dan de helft naar de Britse zone. De zaak is dus geregeld, aldus Molotov tegen Byrnes die zeide dat de Poolse Westgrens nog geregeld moest worden (Parijs, (AP) 16.9).

DE STAKING IN USA.

De Maritime Unie van de CIO heeft maatregelen getroffen om de algemene situatie in het land, als gevolg van de staking der zeelui, te vergemakkelijken. Er zal nu niet meer gepost worden bij de schepen die bemand zijn door leden van AFL, behalve als deze schepen tezamen gemeerd liggen met schepen van de NMU. Ook zijn de buitenlandse schepen, voorzover niet in contract met de NMU, vrij van het posten volgens een nieuwe bepaling van de NMU-voorzitter Joseph Curran. Een en ander geschiedde op verzoek van de AFL die vroeg op te houden met posten bij alle schepen aan de Atlantische kust, aan de Stille Oceaan en aan de Golf van Mexico, behalve schepen die een contract hebben met de CIO (New York, (AP) 17.9).

UITSTEL VOOR NEURENBERG.

De uitspraak van het Hof te Neurenberg, welke Maandag 23 September zou plaats vinden, is uitgesteld tot 30 September, omdat men de stapels papieren niet eerder door kan werken. (Neurenberg, (AP) 17.9).

FAMILIE SAKSEN-COBURG VERTREKT.

De onttroonde kind-koning Tsaar Simeon II van Bulgarije, tezamen met Koningin-moeder Johanna, Prinses Maria Louise en enkele verdere leden van de hofhouding, zullen per trein uit Sofia naar Istanboel trekken en vandaar naar Egypte. Een regeringsafgevaardigde zal de koninklijke familie tot Egypte begeleiden. Men is gisteren vertrokken (Sofia, (AP) 17.9).

MAAR EEN STEEKPARTIJ.

Uit Bombay verneemt de Associated Press, dat er sedert gisteravond 22 uur maar een steekpartij is geweest, een geval van roof, terwijl men van traangasbommen gebruik maakte om de rovers uiteen te jagen. Meer winkels gaan er thans open. Alle textielfabrieken werken. De avondklok bleef gehandhaafd. (Bombay, (AP) 17.8).

UIT DE VEILIGHEIDSRAAD.

De Veiligheidsraad onder voorzitterschap van Andreï Gromyko (vor het eerst) behandelde de Oekraiense aanklacht tegen de door Engeland gesteunde Griekse regering verder. De Oekraine acht dit een bedreiging vor de vrede.

Tegelijkertijd kwam de Economische en Sociale Raad samen om het internationale vluchtelingenvraagstuk te bespreken. Rusland en andere landen waren hier tegen in verband met de hoge kosten.

Vassily Dendramis sprak namens Hellas tegen de beschuldigingen. Enkele landen, o.a. Australië, Nederland, Groot Brittannië en Brazilië waren er voor om de Oekraiense aanklacht te passeren en naar het volgende agenda-punt over te gaan. Het volgende punt is de vraag of het Russische voorstel op de agenda mag geplaatst worden, volgens hetwelk een lichaam uit elf landen de leden der Verenigde Naties mag gaan bezoeken om een onderzoek naar hun troepensterkte e.d. in te stellen. (Lake Success, (AP) 17.9).

SCHIETPARTIJ IN GUATEMALA.

Toen de politie Zondag een menigte betogende studenten op de Arbeidsdag uiteenjoeg, vielen er verschillende doden. (Salvador, (AP) 16.9).

CURAÇAO

VERKEERSONGEVALLEN.

Op 9 September vond een lichte aanrijding plaats op de De Ruyterkade tussen een dienstautobus en een particuliere autobus. Van de dienstautobus werd het rechterachterspatscherm ingedeukt. De bestuurder van de particuliere autobus reed weg, op het moment dat de dienstautobus deze bus voorbij reed.

Een lichte aanrijding vond plaats op de uitmondig van de Nieuwe Pareraweg, Schottegatweg, tussen twee personenauto's. Beide auto's werden licht beschadigd.

De bestuurder van een der personenauto's die voor de andere personenauto reed, veranderde van richting naar links en wilde de Nieuwe Pareraweg oprijden, po het moment dat de achterste personenauto deze voorbij reed.

Op 10 September, vond in de Nieuwestraat een lichte aanrijding plaats tussen een weapencarrier en een personenauto. De personenauto werd aan de achterzijde licht beschadigd

De besturder van de weaponcarrier die achter de personenauto reed, moest stoppen omdat de voor hem rijdende personenauto stopte. Op het moment van remmen gleed de voet van den bestuurder van de weapen-carrier van het rempedaal, met het gevolg dat hij tegen de achterzijde van de personenauto aanbotste.

Op de Rodeweg ter hoogte van het Recreationpark vond een lichte aanrijding plaats tussen een personenauto en een Noordamerikaanse legervrachtwagen.

De bestuurder van de Noordamerikaanse legervrachtwagen veranderde plotseling van richting naar links, op het moment dat de personenauto de Noordamerikaanse legervrachtwagen voorbij wilde rijden.

Op de van Eyck van Voorthuizenweg ter hoogte waar de West Indische Compagniestraat uitmondt vond een aanrijding plaats tussen een personenauto en een wielrijder. Van de personenauto werd het rechterachterspatscherm gedeukt, terwijl het rijwiel eveneens beschadigd werd. Tevens bekwam de wielrijder een lichte verwonding aan zijn achterhoofd.

De personenauto reed achter een vrachtwagen in de richting van de van Slobbeweg. De vrachtwagen draaide vervolgens naar rechts de West Indische Compagniestraat in. Op datzelfdemo ment reed de wielrijder de West-Indische Compagniestraat uit en wilde de Eyck van Voorthuizenweg oversteken. De bestuurder van de personenauto die juist de uitmonding voorbij reed, kon niet meer voorkomen, dat de wielrijder tegen de auto aanreed.

Op 11 September, vond in de Abraham de Veerstraat een aanrijding plaats tussen een vrachtwagen en een autobus. Beide auto's werden beschadigd.

Beide bestuurders die van tegenovergestelde richting elkander naderden, haalden beiden uit voor een aan beide zijden van de weg geparkeerd motorrijtuig, met het gevolg dat zij beiden teveel het midden van de rijweg bereden en tegen elkander botsten.

HAVENCENTRALE.

De R.P.D. meldde ons vanmorgen, dat Zijne Excellentie de Gouverneur zijn goedkeuring heeft gehecht aan het Uitvoeringsbesluit Havencentrale, dat de organisatie der havenarbeiders regelt.

WAT 'N LIEDJES!!! WAT 'N MEISJES!!! WAT 'N JOL!!!
Een NIEUW soort „HIT" van „FOX"!
„WHERE DO WE GO FROM HERE?"
met:
FRED MAC MURRAY — JOAN LESLIE — JUNE HAVER
Gene Sheldon, Anthony Quinn, Alan Mowbray, Fortunio Bonanova, Herman Bing
en de bekende zanger:
Carlos Ramirez
GROOTSCH! WONDERBAARLIJK UNIEK!
De meest komische geschiedenis, die ooit op muziek gezet werd!
EN DIT ALLES .... IN SCHITTEREND „TECHNICOLOR"!
PREMIERE in „CINELANDIA" vanaf DONDERDAG 19 SEPT.

Lenthéric c'est le plus chic!

Behoorlijk, geurig voor de bescherming van Uw huid.
LENTHÉRIC parfumeur-paris

Kerkgeschiedenis van Curacao

De Paters Franciscanen

1776 — 1820

door

PATER W. BRADA O.P.

We willen bij deze ontvluchting die een proces met zich meebracht, even stilstaan, ofschoon we er nog op willen wijzen, dat dergelijke ontvluchtingen reeds eerder voorgekomen moeten zijn.

Men had op Curaçao, of liever in Nederland, reeds zeer veel belangstelling voor de transporten van arbeidskrachten, het asiento wezen. Zo ondersteunde raadspensionaris Fagel reeds in het jaar 1676 een verzoek van de West Indische Compagnie te Madrid, en hij deed dit namens de Staten, om zich met de transporten en de verkoop te mogen belasten. We zagen bovendien, hoe het een zekere Bartholomeus Coymans werkelijk gelukt is om met de transporten belast te worden, dit was in de tachtiger jaren der zeventiende eeuw. Later weten de Nederlanders wel weer ondercontracten te verkrijgen. Zo was rond 1704 het transport door de regering van Madrid in handen gegeven vaste dienst in te stellen van San Domingo en Curaçao. Van Curaçao uit kunnen wij wel krachten leveren, o ja! Ze willen een Franse Compagnie wel ieder jaar 400 leveren. Ook naar Mexico, Honduras en die kanten uit. Er was eigenlijk vastgesteld, dat de Nederlanders niet zelf die werkkrachten naar de Spaanse plaatsen mochten brengen; men zou wel uit Afrika mogen halen, maar niet van Curacao uit verder doorvoeren, maar daar is ook niets van gekomen. Men zag die Nederlanders: levendig overal.

Wat nu over die 31 vluchtelingen.

Het was in het jaar 1704, dat deze 31 stakkers van hier uit de oversteek waagden en het lukte: ze kwamen behouden aan in Coro, maar... en daar begint de ellende.

Ze hadden gehoopt vrij te zijn, en wat gebeurt er? Ze werden vastgehouden door Spaanse officieren en na enige tijd verkocht. Dit was geheel tegen de gewoonte. Men had aangenomen, dat zo iemand ontsnapte, hij als vrij beschouwd moest worden... bij aankomst in een ander land. Van St. Eustatius ontsnapten er soms ook bv. verschillenden naar Porto Rico. Ja, de trek schijnt daar ook zo sterk, dat de Staten in Den Haag zelfs eens bij de Spaanse gezant hebben geprotesteerd tegen deze invrijheidstelling.

Bij deze 3 vluchtelingen kwam er een protest uit een geheel andere hoek. De ontvluchteling had plaats in 1704, welnu toen was het transport van de werkkrachten opgedragen aan de Fransen en dus eisten de Fransen, het geld, dat de Spaanse officieren bij de verkoop der 31 vluchtelingen ontvangen hadden. Deze echter weigerden.

De zaak werd hoger opgebracht en heel spitsvondig geredeneerd. Men nam aan dat de Nederlanders op Curaçao (en de Engelsen op Jamaica) eigenaar genoemd moesten worden van deze werkkrachten. Dit was helemaal niet de opinie van den aartsbisschop van Mexico, die er op wees, dat de Nederlanders die werkkrachten hadden weggehaald uit streken, waar ze helemaal geen zegginschap hadden.

De Commissie gaat verder van uit dat de mensen geboren zijn in de staat van vrijheid en dat zij nu door deze vlucht weer in die staat komen, m.a.w. dus weer vrij zijn. Men mag ze dan niet als mensen beschouwen, die niemand toebehoren en als wild, dat van niemand is, gevangen gaan nemen; neen, want men moet er aan denken, dat ze gedoopt zijn. Men schijnt dus reeds te veronderstellen, dat alles wat van Curaçao komt, gedoopt is.

Maar, en hier gaat de commissie weer met de ene hand terugnemen wat ze met de andere gaf: Men moet die mensen toch beschermen tegen de gevaren, die de vrijheid hun nu geeft en men mag ze daarom te werk stellen: bij publieke arbeidsgelegenheden of ander net werk.

Opvallend is, hoe de Fransman van dit proces er op wijst, dat in de Spaanse kolonie men deze werkkrachten een betere behandeling geeft, dan in de kolonie van de andere Europese mogendheden. Geen compliment dus voor Nederland, waar men toch wel erg licht schijnt gedacht te hebover het optreden tegenover deze mensen.

Hoe liep het af met de boven vermelde quaestie over het trouwen der mensen voordat ze op het stadhuis kwamen?

Heel de quaestie heeft onaangename gevolgen, de raad verbiedt de priesters Brouwers en Schinck de slaven te trouwen „en vrijen niet dan met een trouwbrief van den Secretaris". Verder werd aan alle andere Priesters, behalve deze twee, verboden godsdienstoefeningen te verrichten. Dit is dus tegen die Spaanse Priesters, die hier bij tijd en wijle op het eiland schijnen geweest te zijn. Op het trouwen werd een boete gesteld van voor het éérste geval 300 Pesos, voor het tweede geval 600 Pesos en dan zou het geduld op zijn en mocht men niet meer godsdienstoefeningen verrichten. Wat te doen?

Pastoor Brouwers schijnt de nuntius van den Paus in Brussel op de hoogte gesteld te hebben van de moeilijkheden, die de burgerlijke wet hem verschafte, terwijl hij toch voor zijn geweten meent verplicht te zijn, de mensen te helpen en hun de Sacramenten niet meent te mogen en moeten onthouden. Deze nuntius schrijft nu een brief aan de Republiek (we waren toen een republiek), waarin hij meedeelt den gouverneur van Curaçao reeds verzocht te hebben, om die Spaanse Priesters van het eiland te zetten. Dit blijken dus niet de ware Apostelen te zijn geweest, anders was hun wel de hand boven het hoofd gehouden. Misschien ook vindt de Nuntius het voor de lieve vrede maar beter, ze van het eiland te zetten, want met permissie van de regering was de zorg voor Curaçao alléén voor de Franciscanen, zij hadden de opdracht en niemand anders meer, ook niet een Nederlands Priester, hier nog verblijvend, waarover later meer.

De nuntius, eerst wat toegevend, vervolgt echter zijn schrijven met er op te wijzen, dat de Heer Fiscaal van wie deze beweging uitging toch wel een oude wet ophaalt, die echter niet meer van kracht werd geacht. De wet op het niet mogen trouwen zonder voorgaande permissie was op Curaçao van kracht geworden op 12 December 1753. Bovendien wijst hij erop, dat de armen toch zeker niet ƒ50.— zullen kunnen betalen. Het storten van een bedrag van ƒ 50.— voor een burgerlijk huwelijk is veel te veel. Met veel tact vraagt hij dan afschaffing óf van de wet, óf van de ƒ 50.— storting.

Het kan ook dat de nuntius deze brief schreef direct in opdracht van Rome, daar we weten dat Pastoor Brouwers ook een schrijven richtte aan de propagandacongregatie te Rome om te weten, hoe hij naar geweten kon handelen in deze quaestie. De Heer Fiscaal van wie volgens de nuntius de quaestie uitging, bracht nog meer overhoop. Er was op het eiland nog een Nederlandse Priester een zekere Ten Oever, sinds 1759 was hij reeds op het eiland. Ondanks dat hij niet is aangesteld, schijnt deze priester toch thuis een altaar gehad te hebben en mensen tezamen te hebben geroepen.

Ook dit zal de Paters Franciscanen genoeg verdriet bezorgd hebben. De fiscaal weet daar wel raad op. Hij eist maar eventjes een boete van 10.000 pesos of anders eruit. De man schrijft een brief dd. 21 Juli 1785, zegt daarin zeer oud te zijn en reeds „met snelle schreden grafwaarts voort te rukken" onwetend te zijn, wat betreft de burgerlijke wetten en vraagt medelijden. Dit medelijden was er; hij schijnt niet uitgezet, ofschoon de Paters Franciscanen zijn zielzorg, tenzij in geval van nood, ook niet als wettelijk konden aanzien.

Het is een zielige historie. De man was werkelijk strafbaar ook voor de kerkelijke wetten doch het doet wel een beetje vreemd aan, dat het gouvernement zich in heel sterke termen bezorgd maakt, dat zijn onderrichtingen in het geloof veel te kort zijn. Het blijkt ook uit de stukken, dat men vermoedde dat de man wilde vluchten.

Later komen er nog andere verwikkelingen tussen deze figuur en het gouvernement, pas in het jaar 1790 horen we dat hij dood is, van het jaar 1750 af was hij hier op het eiland. Heel spoedig was hij reeds in zijn functie door de nuntius geschorst. Een verloren leven, de man had natuurlijk naar Nederland terug moeten keren toen bleek, dat hij hier niet tegen de moeilijkheden was opgewassen, het was niet goed om toch met de kerkelijke bediening door te gaan.

Graag zouden we weten, hoe de beide Franciscanen samen deze moeilijkheden zijn te boven gekomen, hoe zij daar avond aan avond over gesproken hebben. We zien, dat als Pater Schinck weer op Bonaire is (23 Juli 1786), hij de namen van den vader en de moeder gewoon erbij zet in de doopboeken. Is dit een nieuw toegepaste tactiek?

Een ding weten we: we lezen, dat 31 October 1786 de Nuntius aan de Propaganda in Rome vroeg om Schinck te doen vervangen, door een zekere Pater Aussems. Dit kan geweest zijn wegens ziekte, doch dit kan ook geweest zijn wegens tegenstellingen b.v. voortspruitend uit het karakter van den Pastoor. We kunnen het raden, doch alles is fantasie. Ook zou mogelijk kunnen zijn, dat men verschilt in opvattingen ten opzichte van de Protestanten, doch alles is raden.

Op 23 September wordt in de kerkbestuurvergadering bekend gemaakt dat de Pastoor van plan is te vertrekken, als er geen regenbak gebouwd wordt (23 September 1786). Dit lijkt een vreemd en onbelangrijk geval, doch de vader van den Curaçaosen held Pedro Brion ondersteunde dit verzoek van den Pastoor; hij vindt het redelijk. Vergeet niet: slecht drinkwater kan ziekte in huis brengen en wij zien herhaaldelijk de gele koorts op het eiland. De pastoor moet bij zijn kudde blijven en kon niet ergens buiten een huis zetten, zoals b.v. de man die het huis Jan Zoutvat bouwde op het Oostelijke gedeelte van het eiland. Hij deed dat om de koorts te ontgaan.

Asthma Slijm Op De Eerste Dag Opgelost

Verstikkende, hijgende, piepende Asthma en Bronchitis vergiftigen Uw lichaam, ondermijnen Uw energie, verwoesten Uw gezondheid en verzwakken Uw hart. In 3 minuten circuleert Mendaco—het voorschrift van een beroemden dokter—door het bloed, snel een eind makend aan de aanvallen. De eerste de beste dag wordt het beklemmende slijm opgelost, aldus vrije gemakkelijke ademhaling en verkwikkende slaap gevend. Geen verdoovende middelen, geen rook, geen inspuitingen. Neemt eenvoudig de aangename, smaaklooze Mendaco tabletten bij Uw maaltijden in en wordt geheel bevrijd van Asthma en Bronchitis in een ommezien, zelfs indien U gedurende jaren daaraan geleden heeft. Mendaco is zoo succesrijk dat het gegarandeerd wordt U een vrije, gemakkelijke ademhaling te geven binnen 24 uur en binnen 8 dagen geheel een einde te maken aan Uw Asthma, of ge krijgt Uw geld terug tegen inlevering van het ledige pakje. Haal Mendaco bij Uw apotheker. De garantie beschermt U.

Mendaco

Eindigt Asthma • Bronchitis • Hooikoorts

Het ongekwetste Pruisen; Nasiedom onder de Russen

De Berlijnse correspondent van „de Gelderlander" schrijft:

De Zweedse professor in de theoretische wijsbegeerte, Dr. Hans Larssen — het is enige jaren geleden — had zijn collega, Dr. Hedström, professor in de practische philosophie, uitgenodigd op een diner. Tijdens het avondmaal ging Dr. Larssen zodanig op in de verdediging van zijn tot valse gevolgen leidend wijsgerig stelsel, dat hij met overtuiging zeide:

„En gisteren om drie uur ben ik gestorven..."

„Je schertst, collega", lachte Hedström. „Een lijk houdt zich toch niet aan de afspraak van een levende."

„Mijn waarde, ik ben dood. Wat voor U zit is mijn lijk."

Toen mengde zich een derde tafelgenoot in het gesprek: „Volgens welke theorie, Dr. Larssen, kunt U bewijzen dat lijken wijn drinken? Uw glas is leeg..."

Deze professorale anecdote loopt parallel met de jongste Duitse geschiedenis. Het naziegiem had zo overtuigend de onsterfelijkheid gepropageerd van het Duitse volk — garanderend op zijn minst een duizendjarig rijk — dat het nog aan onvergankelijkheid geloofde toen het — sinds Stalingrad — drie jaren wankelde.

Den dag, toen het zag, dat het Onsterfelijke zelfmoord pleegde, viel het schijnbaar machteloos om. Sinds houdt het huichelend de handen in de schoot en smeekt om hulp.

De wereld denkt: Duitsland is voor goed verslagen. Het kan niets meer.

Das ewige Deutschland.

Wij, die dag na dag de Duitse pers lezen — een pers, welke ontegenzeggelijk vrijer is, dan zij ooit in Duitsland was, althans in het Westen — ondervinden anders.

In Wochenschau en Tagesblatt wemelt het van „Das ewige Deutschland". Geen bladzijde kan men openslaan of ergens staat er te lezen „Das Neue Preusentum... Wir Deutschen...... Ich......". De lieden, die dit schrijven, zijn Herr Doctor zus of zo, maar staan in de practijk achter de toonbank van een vierdehands boekenwinkeltje, waar een complete Heine zwart verkocht wordt. Deze zeer geleerde heren schrijven beschouwingen over „Die Philosophie des Politischen", warain de helft van het plantenrijk en der mineralen en tweederde der medische Griekse terminologie wordt misbruikt. „Hitler was niet paranoisch maar paranoetisch......"

Deze, tot de dunste vezel zich zelf uitpluizende analytische geest is voor geen iota veranderd. Hij ligt met de sterkste lenzen de diepste roerselen te ontleden van den germaan en speurt de... onsterfelijkheid. Daarbij vergeet hij, desnoods met een verrekijker, over de grenzen te schouwen en —hoe vaag ook — bij andere volkeren iets te ontdekken wat nobel is en goed. Waar de mond kwijlt van democratie, zint de gehele geest op Deutschtum.

Rusland.

Wij mogen echter niet generaliseren. Er bestaat immers in Duitsland een Russische zone. In deze zone is het „Duitsche begrip" vervangen door het Russische. Daar beginnen de dagbladen hun artikelen met „De Russen" en schrijven levensepisoden over Lenin, Stalin etc.

Daar is de pers even vrij — zo niet vrijer — als in de andere zones. Althans, wie zou durven aannemen dat de Sovjetbezetting aan de dictatuur doet?

Wanneer dit dan zo is, moeten wij ten nadele der Russische bezetting constateren, dat daar het Naziedom vrij spel heeft onder een anderen naam. Wij weten, de Russen beschuldigen de Engelsen van niet voldoende denazifisering.

Immers in deze de Russen vleiende en voor Moskou kruipende, pers wordt zonder pauze en enige rem propaganda gemaakt voor een nieuw, sterk en onverdeeld Duitsland. Een Duitsland weliswaar dat louter uit arbeiders bestaat, maar dat een krachtig zelfstandig geheel is in Midden-Europa. Er wordt beroep gedaan niet op het „nationaal" bewustzijn, maar op een „socialistische" gemeenschap. Angstvallig vermijdt men de combinatie van beide termen: nationaal-socialist... dit ware al te duidelijk.

Doch arbeiders en boeren, vrouwen en jeugd, kunst en wetenschap, allen en alles moet in een eenheidsbeweging het nieuwe, machtige Duitsland dienen.

Onsterfelijk.

Dr. Otto Nelte, de verdediger van generaal Keitel, zei 8 Juli jl. te Neurenberg: Het nationaal Socialisme heeft ongetwijfeld beoogd en bereikt in brede kringen van het Duitse volk het geloof te verwekken dat het Nazieideaal door de meerderheid gedragen werd. Daarmee kreeg het een alibi van legaliteit.

Bij de huidige situatie in de Russische zone is het voldoende de woorden Nationaal Socialisme door de term Communisme te vervangen.

Hetzelfde herhaalt zich.

En zonder tegenstand.

Want de Duitsers denken nog immer, zij het onder de Russische ster of de Westerse Stars and Stripes aan „das ewige unsterbliche Preusentum".

Het verhaal van de invasie

Door Eisenhower verteld

Generaal Eisenhower deelt in zijn verslag over de strijd in West-Europa mede, dat de brede, tactische plannen voor deze alles overheersende operatie in de oorlog reeds in Augustus 143 gereed waren en door de gecombineerde stafchefs goedgekeurd. Bij de voorbereiding had Eisenhower zijn goedkeuring gehecht aan het plan van Montgomery, dat practisch identiek is aan dat, hetwelk tijdens de campagne werd gevolgd.

De opperbevelhebber concludeert, dat de zege behaald werd enerzijds door de geallieerde kracht en het teamwork van de Verenigde Staten en Engeland, die niet enkel als geallieerden samenwerkten, maar feitelijk als één natie hun hulpbronnen aan materiaal en manschappen „gepoold" hadden, en andererzijds door de misrekeningen der nazies. De oorlog was reeds gewonnen vóór men de Rijn overtrok. Rommels vertrouwen in beton en mijnen heeft rampspoedige gevolgen gehad voor het Duitse leger.

Van heel groot belang is ook geweest het „polen" van de krachten der Westelijke geallieerden en die der Russen. Eisenhower doet de merkwaardige mededeling, dat hij niet eerder dan in Januari 1945 op de hoogte gebracht werd van de Russische aanvalsplannen. Toen ontving zijn plaatsvervanger, luchtmaarschalk Tedder, een volledige uiteenzetting van het voorgenomen offensief van het Rode Leger, dat, uitgevoerd door 150 tot 160 divisies, een nog groter succes bleek te zijn, dan men verwacht had, aldus Eisenhower.

In Nederland.

De oorlogshandelingen in 1945 besprekende treedt Eisenhower vrij gedetailleerd in de strijd in Nederland, dat, naar hij opmerkt, in de laatste oorlogsdagen ternauwernood aan een algemene uithongering ontsnapte. Hij herinnert er aan, dat generaal Blaskowitz de capitulatie van zijn strijdkrachten weigerde. De Duitse verdediging in West-Nederland was te dien tijde zo sterk, dat een groot offensief nodig zou zijn geweest, terwijl de Duitsers bovendien dreigden met het doorsteken der dijken.

Wij waarschuwden toen Generaal Blaskowitz, zo gaat Eisenhower voort, dat dit onuitwisbare smet op zijn militaire eer en die van het Duitse leger zou werpen en maakten duidelijk, dat het vasthouden van Nederland de aanstaande ineenstorting van Duitsland door de opmars der gegeallieerden niet zou kunnen verhinderen. Blaskowitz bleef evenwel de overgave weigeren en daar geen enkel belang was gediend met een offensief, liet Eisenhower de Canadezen posities innemen aan de Grebbelinie, totdat de nazies in West-Duitsland zouden hebben gecapituleerd.

(Trouw)

Bovenwinden

GEZAGHEBBER BEZOEKT „SWEET REPOSE".

Sint Maartens Gezaghebber Piet van Leeuwen, terug van zijn vacantie, heeft een bezoek gebracht aan het tehuis voor ouden van dagen „Sweet Repose". Hij onderhield zich beminnelijk met het personeel en de bewoonsters. Na alles grondig geïnspecteerd te hebben drukte hij zijn tevredenheid uit over dit werk van het Wit-Gele Kruis en zeide te hopen, dat „Sweet Repose" nog eens zover zal komen, dat ook oude mannen er in opgenomen zullen kunnen worden.

Bonaire

„NIDAROS" NEEMT LADING.

De „Nidaros" ligt reeds bijna een week aan de steiger om mest te laden. Van alle kanten ziet men vrachtwagens met mest aanrijden. Dat geeft enig vertier op het stille eiland. De boot neemt tevens een lading zout mee.

DR. VALENTINI IS ER.

Maandag arriverde de lang verwachte tandarts Dr. Gaston Valentiny uit Parijs en Marigot. Hij zal veel werk krijgen.

VRAAGT NAAR ONZE

Koffie „CORONA" en „LEON".

Een mélange van de beste kwaliteiten Koffie, afkomstig van West Indië en Zuid Amerika, hygienisch gebrand, gemalen en verpakt. Sinds **22 jaren** onafgebroken **op de Curaçaosche markt.**

EMPRESA HOLANDIA.

E. & G. Martijn.

RODEWEG 147. — TELEFOON 2276.

DROOGTE.

De droogteramp gaat ernstiger vormen aannemen. Veel putten staan droog. Men drinkt brak water. Massa's geiten en schapen gaan van uitputting dood.

SAMENSMELTING.

De Socialistische Nederlandse Federatie van Vakbonden en Communistische Eenheids Vakbond hebben een principiële overeenkomst bereikt om zich samen te smelten in een algemene Nederlandse federatie nl. het Algemeen Nederlands Verbond van Bedrijfsbonden.

Deze overeenkomst werd bereikt na maandenlange besprekingen en zal voorgelegd worden aan de besturen van de beiden vakbonden. Na ondertekening zal een congres worden belegd om het nieuwe verbond te organiseren. (Den Haag, Aneta, 3.9).

SPORT

CURAÇAO TEGEN BLAUW-WIT.

Naar wij vernemen zal het Curaçaose voetbalelftal vóór zijn vertrek uit Nederland nog een laatste wedstrijd spelen tegen de club Blauw-Wit.

De wedstrijd vindt morgenavond bij kunstlicht in het Olympisch Stadion te Amsterdam plaats.

Blauw Wit stond als no 2 in District II doch moest het afleggen tegen Haarlem dat later het kampioenschap van Nederland veroverde. Het is dus een der sterkste clubs van Nederland .

JOE LOUIS TRAINT.

De zwaargewicht-kampioen Joe Louis is in training voor morgen als hij zal uitkomen tegen Tami Mauriello te New York (New York, (AP) 17.9).

ANDERE POGING MISLUKT.

De Chileense zwemmer Jorge Berroeta die na enkele pogingen op doktersadvies niet meer over het Kanaal ging zwemmen, heeft een opvolgster gekregen in de Deense zwemster Elna Anderson. Ze begon bij Kaap Gris Nez, zwom drie uren en 1 minuut, werd bijna blind (van het zilte water) aan boord van een schip gehesen. Ze had een vooroorlogse zwembril gebruikt, die het zoute water doorliet. Elna Anderson is 37 jaar, zal het volgend jaar nog een poging wagen. Berroeta wacht eveneens op 1947 (Dover, (AP) 17.9).

DE AANKOMST DER ATHLETEN.

Het bestuur van de Curaçaose Athletiekbond heeft thans officieel bericht gehad, dat de Curaçaose athleten onder leiding van den heer A. B. Faay zich aan boord van het ss. „Aldebaran" bevinden en op 24 September as. op Curaçao terug verwacht worden

Curaçao

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

14 September: Genoveva Chung, Carlo Romano, Alexander Stein, Rudolf Vlot, Clemens M. A. en Johana Wilhelmina Brandt; Carles Raven, Julia Buis, Gerrit Pekelenburg, Evert Treurniet, Otto de Vries, Jules Philip de Palm, Jose Schoop, Sixto Krips, Godfried Eman, Bernardus F. A. Brandt.

15 September: Jesusito Curiel, Aquiles Socorro, Jean Geerman, Cecil Bascon, Elias Zimmerman. Gilberto Vos, H. A. Schaafman.

16 September: Marten A. van Wamelen, Jose R. Porro, Louis v.d. Jagt, Harry, Lawson, Bertha en Albert Stanley Kock; Joseph Auer, W. van der Weide, A. Geerman, M. Snider, T. Stidd.

Aruba — Curaçao.

14 September: Alexander Stein, Carl Albrecht, Georgine Taytelbaum, J. C. Hover, W. van der Wijde, Austin Hassel, J. F. Hagen—Tijdelijk, Marian Snider, Emelia Gonzales, Gilberto Kock, G. van der Wijde, Maria de Bresse, Elias Morkos, Rose Arindell, Jacob Maduro, H. Vocks, Percy Maduro, Johanna de Bresse, H. A. Schaafsma, Maria T. en Lijdia Chai; Joseph de Graaf, Jose R. Cijntje, Jose Clarinda, Maria V. Rosario, Eufemia Castenada, I., Harry en Anthony Lawson; Jack Miller.

15 September: Ivy Richardson (2 Jrs), Anna Felicia Richardson, Alfredo Pellicer, C., Johanna en Bernardus F. Brandt; Juliana M. Martina, Julianita Vircinia.

Barranquilla — Curaçao.

14 September: Ana Vieira, Florentina de Bacca, Bernardo Vergara, Marin Ceballos.

Curaçao — Bonaire.

14 September: Ulpiano, Maria, John, Eric, Carlita, Iberia en Piet Maldonado; Arnela, Ines Delia en Salomon George Kaluf; Bernardo Soliano, Angel Ruben Vinck.

Bonaire — Curaçao.

14 September: Gerharda M. Bernadina Susebeek.

Curaçao — Kingston.

15 September: Hugo Gerharts.

Kingston — Curaçao.

14 September: Gloria Hall.

Curaçao — La Guayra.

16 September: Julia Silva, Louis E. Marrero, Alicia en Rene Perso; Pater John Schonewolf, Maria Lavig Sieca, Maria de Lavig, Elcie Weiser, Casiano Vaamonde

La Guayra — Amsterdam.

15 September: Enrique Praelini, Marcel L. M. Ferrier, Alice en Hans Angst; Flor Gil Fortul de Vaamonde.

Curaçao — Maracaibo.

14 September: Annie Mary en George Alexander Roy; Gladys Josephina P. Daurlhin, Lina en Aura Romero.

15 September: Maria Magdalena en Maria Antoinette Wolschoon; James Alexander Blair.

Curaçao — Miami.

15 September: Capt. Graham Jackson.

Paramaribo — Curaçao.

15 September: Willem F., Julia E., Yvonne W., Carmen M., Freddy J., Eugene H., Henk W., Anneke J. en Rinia H. Rhuggenaath; Eugene A., Rozette W., Eugenie A., Jozef E., Rienia C. en Marlene A. Sacurro; Eduard Blom, Jules H. Guda, Gustaaf M. Heuvel, Olivier S. van der Geld, Alwin W. Dest, Cornelis F. Starke, Willem L. Dwaalster, Ludwig E. Oostvriesland.

Curaçao — Port of Spain.

15 September: Harry B. Long.

Op doorreis naar Georgetown: John W. en Cathleen Isaacs; Daniel H. Baker, Francina Jeanette Geduld.

Op doorreis naar St. Vincent: Ethel Rodwell, Georginana en Gordon.

Op doorreis naar Paramaribo: Catharina Gerardina Guttenberg, Karel Julius Doderlein de Win, Elisabeth Christiaan Paap, Helouise Hortence Lobo, George Emil, Helena Betsy, Ronald George, Irulna Elisabeth, Carmen Harriethe en Elfri de Jeanette Wong.

BIJBELS VOOR ARBEIDERS.

Volgens de „Osservatore Romano" heeft de Broederschap der Servi dell' Eterna Sapienza met volledige steun der kerkelijke autoriteiten — o.a. geestdriftig aangemoedigd door den Kardinaal-Aartsbisschop van Bologna — het initiatief genomen, om nu ook aan de Italiaanse arbeiders een exemplaar van de Heilige Schrift ten geschenke te geven, zoals zij dit reeds eerder aan alle gevangenen gedaan had en gedurende de oorlog aan ongeveer 200.000 militairen.

A. v. d. Sar

internist

vanaf heden weer te

Consulteren.